

Nasazení amerických
speciálních jednotek
v operaci Medúza v Afghánistánu

KANDAHÁRŠTÍ LVI

Rusty Bradley

OMNIBOOKS

Copyright © 2011 by Rusty Bradley

Translation © 2015 Daniel Dominik

ISBN 978-80-87788-45-5

Rusty Bradley

**KANDAHÁRŠTÍ
LVI**

Nasazení amerických
speciálních jednotek
v operaci Medúza v Afghánistánu

OMNIBOOKS

2015

*Věnováno těm několika málo lidem,
kteří prožívají každý den jako by byl
jejich poslední, jako 12. září 2001*

AUTOROVA POZNÁMKA

Mým největším problémem při psaní této knihy byla snaha o vystižení významnosti této události psaným slovem a jasné zformulování jejího rozměru pro čtenáře. Tato kniha není jenom o mnoha intenzivních bojích, které se odehrávaly řadu dní. Byla to strategicky nejdůležitější bitva v Afghánistánu, o které jste nikdy neslyšeli, a její důsledky mají přímý dopad na válku s terorismem.

To, co původně navrhl ISAF jako detailně naplánovanou vojenskou operaci s cílem zničit známé úkryty nepřátel, se brzy rozvinulo do zuřivého klíčového střetu. Nezkušené jednotky NATO se dostaly až na hranice svých sil a operace vedla k tomu, že Tálibánci a jejich zahraniční bojovníci zcela změnili způsob napadání koaličních vojsk. Byl to boj s nasazením všech sil s cílem udržet pozice vůči povstalcům a urychlit získání znalostí o tom, co bude potřeba k dalšímu vedení války Spojených států a jejich spojenců proti nepříteli.

Počáteční fáze operace Medúza trvala koncem léta 2006 téměř dva týdny. Bojové akce této operace a její následné fáze se nakonec protáhly na několik měsíců. Můj tým byl jedním z pěti, které se přímo podílely na všech jejích fázích, a po skončení operace Medúza byl hlavní složkou vybranou k trvalému rozmístění v nestabilní provincii Paňdžáb. Pod názvem Operační odřad alfa (Operational Detachment Alpha - ODA) dostal můj tým za úkol „vyčistit“ ji od Tálibánu a jeho zahraničních bojovníků, zmírnit vliv povstalců na obyvatele, obnovit místní legitimní vládu a pomáhat při rekonstrukci a zajištění bezpečnosti v nedostatečně vyvinuté obydlené oblasti velikosti Rhode Islandu. Tento herkulov-

ský úkol mělo splnit deset mužů. Takové jsou válečné úděly a za tu zkušenost je potřeba zaplatit.

Tato kniha jsou moje vzpomínky, jak nejlépe jsem byl schopen si je vybavit, o tom, co můj tým speciálních jednotek od srpna do září 2006 přežil. Má to být otevřený popis strastí, kterým čelí příslušníci speciálních jednotek v Afghánistánu. Způsob mluvy a humor jsou nefalšované, možná i nutné pro lidi slabé, zbabělé nebo politicky korektní. Tento projekt nesleduje žádné postranní úmysly nebo tajný plán a v žádném případě nemá vyvolávat kontroverzi nebo ukazovat na někoho prstem. Je to jenom příběh obyčejných mužů, kteří za ohromné nepřízně osudu dělali neobyčejné věci.

Při psaní této knihy jsem zvažoval všechny právní a operační souvislosti. Kvůli ochraně zúčastněných osob jsem používal jen jejich křestní jména nebo přezdívky, pokud nebyla jejich plná jména zveřejněna již dříve. Kvůli operační bezpečnosti jsem změnil některé volací znaky. Snažil jsem se důsledně dodržovat bezpečnostní požadavky velitelství speciálních jednotek Spojených států a staromódní selský rozum.

Při psaní knihy jsem neměl v úmyslu udělat radost nějaké konkrétní hodnotě, ukojit něčí ego nebo učinit nějaké politické prohlášení. Při popisu událostí se striktně držím faktů, nikoliv názorů. Buď se to stalo, nebo nestalo. Najdou se tací, kdo budou bez znalostí věci kritizovat mé rozhodnutí napsat tuto knihu a popis v ní zachycených událostí. K tomu jenom dodám, že za pravdivost jejího textu neručím jenom já, ale skoro třicítka operátorů a velitelů speciálních jednotek, příslušníků ISAF a vojáků Afghánské národní armády, kteří sloužili se mnou, a následně jsem s nimi o tomto projektu hovořil, abych zajistil jeho přesnost. Rozhovory a dialogy jsem napsal na základě těchto rozhovorů, operačních hlášení, vlastních poznámek a vzpomínek.

Tito muži byli mým kompasem, mým průvodcem a základem pro pravdivost této knihy. Afghánci používají paštunskou průpovídku *Daga ce daga da* – je to tak, jak to je.

Kandahárští lvi

Takový je tento příběh. Je to náš příběh. *De opreso liber* – pochoduj nebo zemři.

Rusty Bradley

duben 2009

Kandahár, Afghánistán

Vyloučení odpovědnosti: zde uvedené názory autora se nemusí shodovat s názory ministerstva obrany, jeho složek nebo jeho zaměstnanců.

KAPITOLA 1

PRVNÍ STŘETNUTÍ

To jediné, co potřebuje zlo pro své vítězství, jsou slušní lidé, kteří nic neudělají.

Prisuzováno Edmundu Burkeovi

Září 2006

Do čelního skla mého GMV udeřily první kulky jako palice. Mrkám v očekávání toho nejhoršího. Neprůstřelné sklo našťestí odolalo, jinak by byl můj mozek rozstříknutý po celém autě. RPG prolétá jen metr ode mě, tak blízko, že vidím stabilizační křídélka, která snadno dokážou uříznout lidem hlavy, ruce, nohy a s ohromující rychlostí zničit malá vozidla. Ve vzduchu visely jejich kouřové stopy. Rachot kulometů byl ohlušující, až omračující. Právě jsme přijeli na bojiště.

Operace Medúza, největší ofenzíva v historii vedená NATO, se právě měnila v naprostou pohromu. Sousední hlavní kanadský postup se po přepadu protipancéřovými zbraněmi zpomalil a pak úplně zastavil a postupně přešel do městských bojů. Můj tým speciálních jednotek a naši afghánští spojenci se na pět minut ocitli v zuřivé přestřelce na úpatí Sperwan Gharu, vzdáleného kopce v okrese Paňdžvaj na západě provincie Kandahár. Dva další týmy speciálních jednotek také vedly afghánské vojáky do kopce pod silnou palbou. Pokud by se nám podařilo kopec obsadit, mohli

bychom přivolat leteckou podporu a pomoci našim spojencům z NATO.

První dvě minuty boje jsou nejcennější. Během prvních třiceti vteřin víte, proti komu stojíte, ovšem pokud žijete tak dlouho. Kulometná palba, která bičovala moje vozidlo, a salvy RPG mi napověděly, že stojíme proti nepříteli, který ví, co dělá. Tálibánci už ušetřili těžký úder nedalekým kanadským mechanizovaným jednotkám, těžce zranili desítku mužů a zničili několik vozidel. Slyším Kanadany ve vysílačce. Bojovali o život, jako my všichni.

Tohle byl můj třetí turnus v Afghánistánu, a když jsem odtud před sedmi měsíci odjížděl, téměř jsme Tálibánce z Afghánistánu vyhnali. Považovali jsme je za zlomené a poražené. Ale od té doby převzalo velení nad jižním Afghánistánem NATO a nahradilo americké jednotky směsicí vojáků z několika členských zemí NATO. Jeho velitelé se soustředili hlavně na sestavení rekonstrukčních týmů, a už méně na boj a udržování bezpečnosti důležité pro proces obnovy. Po pěti letech války vyústila změna strategie v nejkrvavější období od pádu tálibánského režimu v roce 2001.

Byli jsme varováni, že se Tálibánci ve velkém počtu vrátili. Shromáždili tisíce bojovníků v Paňdžvaji, svém centru, a zaměřili se na dobytí města Kandahár, hlavního města provincie a jižního Afghánistánu. Tihle hoši nebyli žádnou vesnickou ligou Tálibánu. Tohle nebyli Tálibánci starého ražení, kteří stříleli a modlili se, aby jim Alláh umožnil zabít nevěřícího a přežít do dalšího dne. Tito Tálibánci využívali dobře koordinované a synchronizované útoky. Po salvě RPG pokračoval nepřítel s palbou dobře mířenými RPG na naše kulometníky v naději, že vyřadí zbraně nebo jejich obsluhy. Tohle byl náš první střet z oživeným tálibánským hnutím plně soustředěným na vytlačení koaličních sil z jižního Afghánistánu. Nyní, skrčení v GMV, jsme čelili palebné síle od prvních měsíců války zřídka vídané.

Silná palba zprava a zezadu vozidla mě vylekala. Seděl jsem na sedadle bokem a otočil jsem hlavu právě včas, abych zahlédl

intenzivní červený záblesk dalšího RPG, které dopadlo na zem. Červené stopovky z tálibánského kulometu, které RPG okamžitě následovaly, pokropily naše auta a odrážely se na všechny strany. Otočil jsem svůj kulomet M240 co nejrychleji tím směrem. Sít zavlažovacích kanálů, někde až dva metry hlubokých, hustý porost a chatrče na sušení vinných hroznů explodovaly pod nepřátelskou palbou.

„Kontakt vpravo, kontakt vpravo!“ křičím přes rachot zbraní. Všechny kulometry a granátometry na vozidlech mého týmu pálí na pozice Tálibánců. Začal závod, kdo nasadí proti nepříteli více palebné síly.

Právě jsme začínali získávat převahu, když z hliněné pevnosti a kolem ní stojících budov přímo před mým GMV náhle vytryskla palba. Byli jsme v otevřeném prostoru a nekrytí. Kulky létaly všude uvnitř i vně mého vozu a pak nastal záblesk. Na předním nárazníku vybuchlo RPG. Rozbolely mě zuby a v ústech jsem měl silnou kovovou pachůť výbušnin. Zmatek a bolest mě ujistily, že jsem stále naživu. Nepřátelští bojovníci byli napravo, vpředu i nalevo. Jejich přepad téměř rozdělil naši kolonu v půli. Už od začátku bylo jejich cílem zabránit jakýmkoliv našim posilám, aby se zapojily se do boje. Rozděl jednotku, způsob zmatek a postupně znič každého z nás. Potřebovali jsme vzdušnou podporu, a to IHNED!

Nad námi kroužily nizozemské bitevní vrtulníky Apache. Fantastický zvuk palby jejich 30 mm kanónů byl pro nás sladkou hudbou. Vrtulníky nalétávaly na silně opevněné budovy, aby z nich vyhnaly jejich obyvatele. První dvě ze čtyř raket ráže 70 mm vypálených z Apache udeřily vysoko do chatrče na sušení hroznů vzdálené necelou délkou fotbalového hřiště od nás. Ostrý zvuk exploze nám oznámil dobrý zásah. Jakmile se prach z výbuchu rozptýlil, naši afghánští vojáci zahájili palbu a sejmuli čtyři nebo pět tálibánských bojovníků, kteří omráčení a zmatení vykloupytali ven. Když se dobře trefí, obvykle padnou jako hadrové loutky, přesně jako tihle.

Odhadoval jsem, že čelíme asi padesáti až osmdesáti bojovníkům na kopci nebo okolo něj. My jsme měli asi šedesát Afghánců a třicet příslušníků speciálních jednotek ve třech A-týmech a jeden velitelský a pozorovací B-tým. Ten mělo tvořit dalších dvanáct mužů, ale my měli v GMV jen čtyři. Náš cíl Sperwan Ghar se tyčil v údolí plném farem oddělených od sebe hlubokými zavlažovacími příkopy. Bylo to prvotřídní místo, protože ten, kdo ho ovládal, viděl nahoru a dolů údolím a přes řeku, kde byli draceni Kanaďané.

Jak jsme se zoufale snažili dostat na kopec, zavolali jsme rádiem do taktického operačního centra (TOC) a vyžádali si víc informací. Sledovali tam živý videopřenos z Predátora, který létal nad bojištěm a odhaloval drasticky odlišný scénář od toho, co nám říkali na brífinku. „Talon 30, tady Eagle 10, jste v této situaci. Nepřítel není deset, ale stovky, možná tisíce. Jsou všude! Rozumíte? Přepínám.“ Už jsme vystříleli polovinu naší munice. Nyní jsme věděli, že proti sobě máme ohromnou početní přesilu. Čelili jsme stovkám tálibánských bojovníků a mnoha dalším přicházejících ze všech směrů. Byli jsme ve velmi vážném maléru.

KAPITOLA 2

ŽUMPA PÁCHNE

Intuice je v boji často zásadní a přeživší se učí ji nepřehlížet.
Plukovník F. F. Parry, USMC (v záloze)

Srpen 2006

Kola podvozku mohutného šedého nákladního letounu C-17 zapištěla, když se dotkla povrchu dráhy letiště Kandahár. Letoun se silně třásl a jeho výkonné motory řvaly, dokud nezastavil na konci ranveje.

Před deseti minutami nám řekli, abychom se před přistáním připoutali. Opustili jsme naše alespoň trochu pohodlná zákoutí v břiše letadla a posadili se podél stěn nákladového prostoru. Hoši se vyplazili zpoza velkých palet se zásobami, nebo sklouzli z kapot vozidel. Nikdo nemluvil. Jen jsme ještě skoro ve spánku došli k našim sedačkám. Trhnutí při dotyku kol s asfaltem nám pomohlo se úplně probudit. Promnul jsem si ospalé oči, protáhl se a prohlédl si nákladový prostor. Zbytek mého týmu vypadal vyčerpaně, ale byl vzhůru. Řvoucí motory popovezly obří letoun a jeho náklad k sedmimetrovému bílému „W“ namalovanému na dráze, a pak nás dorolovaly k terminálu.

Let byl pro mě vždy tím hlavním momentem změny. V tu chvíli nastoupila realita v tom smyslu, že tam probíhá válka a my budeme opět vsazeni do jejího středu. Před sedmnácti hodinami, kdy letoun šplhal na oblohu, jsem se snažil ze sebe setřást